

**МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК
«ПОЗАШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА»**

Авторський колектив :

1. **Бондар Любов Миколаївна** – заступник директора Сумського обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю
2. **Висоцька Людмила Василівна** – завідувача відділом Сумського обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю
3. **Геренко Ксенія Олександрівна** – практичний психолог Сумського обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю
4. **Кононенко Лариса Ігорівна** – завідувача відділом Сумського обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю
5. **Корнієнко Анна Володимирівна** – старший науковий співробітник лабораторії діяльності позашкільних закладів Інституту проблем виховання НАПН України, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник.
6. **Крекотіна Тетяна Миколаївна** – методист вищої категорії Сумського обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю
7. **Кучмей Олена Василівна** – заступник директора Кримського обласного ЕНЦ
8. **Литовченко Олена Віталіїна** – старший науковий співробітник лабораторії діяльності позашкільних закладів Інституту проблем виховання НАПН України, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник.
9. **Мачуський Валерій Віталійович** – завідувач лабораторії діяльності позашкільних закладів Інституту проблем виховання НАПН України, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник.
10. **Перепелиця Ніна Володимирівна** – методист вищої категорії Сумського обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю
11. **Покутня Лідія Миколаївна** – методист Сумського обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю
12. **Просіна Ольга Володимирівна** – науковий співробітник лабораторії діяльності позашкільних закладів Інституту проблем виховання НАПН України, кандидат педагогічних наук.
13. **Сидоренко Наталія Юріївна** – практичний психолог Сумського обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю
14. **Скорик Валентина Миколаївна** – методист Сумського обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю
15. **Скоробагатько Вікторія Сергіївна** – методист Сумського обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю
16. **Сьома Світлана Олексіївна** – методист Сумського обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю
17. **Тихенко Лариса Володимирівна** – директор Сумського обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю, кандидат педагогічних наук
18. **Хоменко Валентина Анатоліївна** – Полтавський обласний ЕНЦ
19. **Шмаль Ніна Альбінівна** – Вінницька обласна СЮН

Зміст

РОЗДІЛ І. ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

- 1.1. Передумови виникнення позашкільних установ натуралістичного спрямування в Україні
- 1.2. Етапи та провідні тенденції становлення й розвитку позашкільної еколого-натуралістичної освіти в Україні
- 1.3. Становлення системи позашкільних закладів еколого-натуралістичного спрямування в Україні. Видатні вчені-позашкільники

РОЗДІЛ ІІ. ЗАСТОСУВАННЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ У ПОЗАШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

- 2.1. Психолого-педагогічні аспекти поняття компетентність та його уточнення
- 2.2. Компетентнісний підхід у позашкільній освіті
- 2.3. Організаційно-педагогічні засади дослідницької діяльності учнів, формування ключових компетенцій вихованця позашкільного навчального закладу
- 2.4. Стан підготовленості педагогів позашкільних закладів до формування соціальної компетентності в учнів

РОЗДІЛ ІІІ. ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПОЗАШКІЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

- 3.1. Виховання як соціальна функція позашкільної освіти: теоретичні основи
- 3.2. Організаційні форми виховної роботи
- 3.3. Дозвіллева діяльність у позашкільному навчальному закладі
- 3.4. Виховання учнівського колективу. Сутність, зміст, функції колективу
- 3.5. Діалектика розвитку колективу
- 3.6. Чинники розвитку колективу
- 3.7. Дитяче самоврядування в позашкільному навчальному закладі
- 3.8. Роль соціальних інститутів у вихованні підростаючого покоління
- 3.9. Дитячі громадські організації як осередки виховання дітей і підлітків
- 3.10. Виховання національної самосвідомості у родині та позашкільних навчальних закладах

РОЗДІЛ ІV ВЗАЄМОДІЯ ПОЗАШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ І СІМ'Ї У ВИХОВАННІ УЧНІВ

- 4.1. Співпраця позашкільного навчального закладу та родини щодо організації навчально-творчої діяльності дітей
- 4.2. Педагогічна культура батьків

РОЗДІЛ V. УПРАВЛІННЯ ПОЗАШКІЛЬНИМ НАВЧАЛЬНИМ

ЗАКЛАДОМ

- 5.1. Структурно-функціональна модель позашкільного навчального закладу
- 5.2. Загальні принципи управління позашкільним навчальним закладом
- 5.3. Система управління позашкільним навчальним закладом
- 5.4. Організаційно-управлінські складові менеджменту інновацій у позашкільній освіті
- 5.5. Педагогічна рада позашкільного закладу – колегіальний партнер керівника
- 5.6. Використання факторно-критеріального моделювання в управлінській діяльності директора навчального закладу
- 5.7. Управління фінансовою діяльністю позашкільного навчального закладу
- 5.8. Атестація педагогічних кадрів
- 5.9. Вивчення параметрів діяльності педагогічного працівника
- 5.10. Авторитет керівника навчального закладу та його вплив на колектив
- 5.11. Моніторинг, контроль і керівництво у позашкільному навчальному закладі
- 5.12. Психологічний супровід управлінського процесу в позашкільному навчальному закладі
- 5.13. Управління конфліктами
- 5.14. Механізм формування позитивного іміджу сучасного позашкільного навчального закладу

РОЗДІЛ VI. МЕТОДИЧНА РОБОТА В ПОЗАШКІЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

- 6.1. Роль методичної роботи в позашкільному навчальному закладі
- 6.2. Основні форми методичної роботи в позашкільному навчальному закладі
- 6.3. Педагогічні алгоритми професійної (посадової) діяльності методиста позашкільного еколого-натуралістичного закладу
- 6.4. Методика вивчення, узагальнення і поширення перспективного педагогічного досвіду
- 6.5. Методичний кабінет обласного еколого-натуралістичного закладу

РОЗДІЛ VII. ПРОФЕСІОНАЛІЗМ ПЕДАГОГА-ПОЗАШКІЛЬНИКА – ЗАПОРУКА ТВОРЧОГО УСПІХУ

- 7.1. Професійна діяльність керівників гурткової роботи
- 7.2. Планування, моделювання та облік роботи
- 7.3. Оцінювання професійної діяльності керівників гурткової роботи
- 7.4. Професійний портрет творчого педагога
- 7.5. Організація роботи з молодими педагогами в умовах позашкільного закладу